

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

6795-LSP-173-3716

Warszawa, dnia 16 lutego 2016 r.

W P Ł Y N Ę
Dnia 23.02.2016
RDS/119/22/16

Przewodniczący
Rady Dialogu Społecznego
Pan Piotr Duda

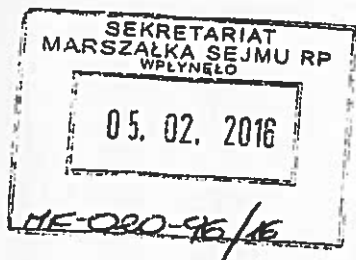
Szanowny Panie Przewodniczący

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję – na podstawie art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240) poselski projekt ustawy o świadczeniu z tytułu wychowania i kształcenia dzieci (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Magdalena Kochan), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

Warszawa, dnia 5 lutego 2016 r.

**Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32 z późn. zm.) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o świadczeniu z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Magdalenę Kochan.

Z poważaniem,

PRZEWODNICZĄCY
KLUBU PARLAMENTARNEGO
PLATFORMA OBYWATELSKA

Sławomir Neumann

U S T A W A

z dnia 2016 r.

o świadczeniu z tytułu wychowania i kształcenia dzieci¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki nabywania prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia.

2. Prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przysługuje:

- 1) obywatelom polskim;
- 2) cudzoziemcom:
  - a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
  - b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską dwustronnych umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym,
  - c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650, z późn. zm.²⁾), jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego, ustawę z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 463 i 1004, z 2015 r. poz. 1274, 1607 i 1767 oraz z 2016 r. poz. 65.

- d) posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

3. Prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przysługuje osobom, o których mowa w ust. 2, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres, w którym mają otrzymywać świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dziecku – oznacza to dziecko własne, dziecko małżonka, dziecko przysposobione oraz dziecko, w sprawie którego toczy się postępowanie o przysposobienie oraz dziecko znajdujące się w pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej;
- 2) opiekunie faktycznym dziecka – oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka;
- 3) przepisach o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – oznacza to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.).

Art. 3. Rada Ministrów składa corocznie Sejmowi i Senatowi, w terminie do dnia 30 września, sprawozdanie z realizacji ustawy.

Rozdział 2

Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci

Art. 4. 1. Celem świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem i kształceniem dzieci, w tym z opieką nad nimi i zaspokojeniem ich potrzeb życiowych.

2. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przysługuje:

- 1) matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) instytucjom zapewniającym całodobowe utrzymanie dziecka albo jednostkom organizacyjnym wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

3. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przysługuje podmiotom, o których mowa w ust. 2, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Art. 5. 1. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci wynosi 500,00 zł miesięcznie na każde dziecko.

2. W przypadku gdy dziecko, zgodnie z postanowieniem sądu, nie zamieszkuje z rodzicem lub opiekunem faktycznym przez cały miesiąc, kwotę świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Art. 6. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, podnieść wysokość kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 1, biorąc pod uwagę prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy.

Art. 7. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci nie przysługuje, jeżeli:

- 1) dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- 2) pełnoletnie dziecko ma ustalone prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci na własne dziecko;
- 3) członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Rozdział 3

Podmioty realizujące zadania w zakresie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci

Art. 8. Postępowanie w sprawie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci prowadzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „ZUS”.

Art. 9. 1. Marszałek województwa właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci:

- 1) pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 2) wydaje decyzje w sprawach świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci realizowanego w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

2. Marszałek województwa może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora, jego zastępcę lub innego pracownika regionalnego ośrodka polityki społecznej lub innego pracownika urzędu marszałkowskiego do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

3. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przyznane decyzją wydaną przez marszałka województwa wypłaca ZUS.

4. Samorząd województwa wymienia dane w zakresie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 12 ust. 2.

Art. 10. 1. Minister właściwy do spraw rodziny jest władzą właściwą oraz instytucją łącznikową w zakresie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

2. Minister właściwy do spraw rodziny prowadzi punkt kontaktowy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego, służący do wymiany danych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w zakresie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

3. Minister właściwy do spraw rodziny może przetwarzać dane osobowe, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 2, w tym do realizacji praw lub obowiązków wynikających z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawach o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci

Art. 11. 1. Ustalenie prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz jego wypłata następują odpowiednio na wniosek:

- 1) matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka albo opiekuna prawnego dziecka;
- 2) instytucji zapewniających całodobowe utrzymanie dziecka albo jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

2. Wniosek składa się w oddziale lub inspektoracie ZUS, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy lub miejsce położenia instytucji albo jednostki ubiegającej się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

3. Wniosek może zostać zgłoszony również w formie dokumentu elektronicznego przez Internet, za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej ZUS.

4. Wniosek zawiera dane dotyczące:

- 1) osoby występującej o przyznanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, w tym: imię, nazwisko, adres miejsca zamieszkania lub pobytu, miejsce urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 2) dzieci pozostających na utrzymaniu osoby, o której mowa w ust. 1 w pkt 1, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, miejsce urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) dzieci będących pod opieką instytucji albo jednostek, o których mowa w ust. 1 w pkt 2, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, miejsce urodzenia, stan cywilny, obywatelstwo,

pleć, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL □ numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość;

5. Do wniosku dołącza się odpowiednio zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci:

- 1) zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka
- 2) prawomocne orzeczenie sądu orzekające rozwód lub separację,
- 3) orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 4) inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci będącego przedmiotem wniosku,
- 5) numer rachunku bankowego.

6. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4 składane w postaci elektronicznej uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).

7. W przypadku wniosku składanego w postaci elektronicznej uwierzytelnianego przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, po wpisaniu do formularza wniosku numerów PESEL osoby występującej o przyznanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci i dzieci pozostających na utrzymaniu tej osoby, formularz wniosku może być uzupełniony o dane zgromadzone w rejestrze PESEL w zakresie imion, nazwiska, miejsca urodzenia, daty urodzenia, stanu cywilnego, obywatelstwa i płci osoby występującej o przyznanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci i dzieci pozostających na utrzymaniu tej osoby.

8. Wniosku nie uzupełnia się o dane zgromadzone w rejestrze PESEL, jeżeli w oparciu o dane z rejestru PESEL i rejestru stanu cywilnego nie można stwierdzić stopnia pokrewieństwa pomiędzy osobą występującą o przyznanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci a dziećmi pozostającymi na utrzymaniu tej osoby.

9. W przypadku niezgodności ze stanem faktycznym danych uzupełnionych z rejestru PESEL zawartych w formularzu wniosku, osoba występująca o przyznanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci wskazuje w formularzu wniosku poprawne dane.

10. Jeżeli osoba ubiegająca się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci nie może złożyć w formie dokumentu elektronicznego zaświadczenia wymaganego dla potwierdzenia faktów lub stanu prawnego lub innego dokumentu niezbędnego w postępowaniu w sprawie o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, osoba ta może złożyć elektroniczną kopię takiego dokumentu, po uwierzytelnieniu jej przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

11. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz wzór wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

Art. 12. 1. Systemy teleinformatyczne stosowane w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie określonym w ustawie stanowią integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114, z późn. zm.³⁾).

2. Minister właściwy do spraw rodziny tworzy rejestr centralny obejmujący następujące informacje gromadzone na podstawie przepisów ustawy przez ZUS i samorządy województw podczas realizacji zadań w zakresie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci:

- 1) dane dotyczące osób pobierających świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, osób ubiegających się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz członków ich rodzin:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę urodzenia,
  - c) adres miejsca zamieszkania, miejsce zamieszkania lub pobytu,
  - d) numer PESEL,
  - e) numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób, które nie posiadają numeru PESEL,
  - f) obywatelstwo,
  - g) organ, który przyznał świadczenie, datę wydania decyzji przyznającej świadczenie oraz numer tej decyzji,

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 995, 1217, 1240, 1268, 1302, 1359 i 1830.

- h) okres, na który świadczenie zostało przyznane;
- 2) wartości udzielonych świadczeń.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2, mogą być przetwarzane przez ministra właściwego do spraw rodziny w celu umożliwienia organom właściwym i marszałkom województw weryfikacji prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz przez podmioty wymienione w ust. 4 w celu, w którym informacje te zostały im udostępnione, na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2015 r. poz. 2135 i 2281). ZUS i marszałkowie województw przekazują dane do rejestru centralnego, wykorzystując systemy teleinformatyczne, o których mowa w ust. 1.

4. Minister właściwy do spraw rodziny przechowuje informacje w rejestrze centralnym, o którym mowa w ust. 2, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia bez rozpatrzenia.

5. Informacje zawarte w rejestrze centralnym, o którym mowa w ust. 2, udostępnia się, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych, następującym podmiotom:

- 1) ZUS i marszałkowi województwa – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o przyznanie świadczenia wychowawczego, osób pobierających świadczenie wychowawcze oraz członków ich rodzin;
- 2) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, i marszałkowi województwa – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia rodzinne, osób pobierających świadczenia rodzinne oraz członków ich rodzin;
- 3) organowi właściwemu dłużnika, o którym mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 859, z późn. zm.⁴⁾) – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego i członków ich rodzin oraz danych dotyczących dłużników alimentacyjnych.

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1217, 1302, 1359 i 1830.

6. Podmioty wymienione w ust. 5 przechowują informacje, o których mowa w ust. 2, przez okres 10 lat od dnia ich udostępnienia z rejestru centralnego, o którym mowa w ust. 2, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie nie zostało przyznane albo którym wydane zostało orzeczenie o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych lub o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia albo wydania orzeczenia stała się ostateczna, lub od dnia pozostawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia albo o wydanie orzeczenia bez rozpatrzenia.

7. Informacje, o których mowa w ust. 2, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania, o których mowa w ust. 4 i 6.

Art. 13. 1. Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku, o którym mowa w art. 19, wydatkowania świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, ZUS oraz marszałek województwa mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.⁵⁾), w celu weryfikacji tych wątpliwości.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, ZUS oraz marszałek województwa mogą wystąpić do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie informacji o okolicznościach dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem,

Art. 14. 1. W przypadku gdy osoba, o której mowa w art. 4 ust. 2, lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, ZUS przekazuje wniosek wraz z dokumentami marszałkowi województwa.

2. W przypadku przebywania osoby, o której mowa w art. 4 ust. 2, lub członka rodziny tej osoby w dniu wydania decyzji przyznającej świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci lub po dniu jej wydania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, o którym

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 1045, 1240, 1310, 1359, 1607, 1616, 1830 i 1893.

mowa w ust. 1, ZUS występuje do marszałka województwa o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku wyjazdu lub pobytu turystycznego, leczniczego lub związanego z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, marszałek województwa ustala, czy w przekazanej sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

5. W przypadku gdy marszałek województwa, w sytuacji, o której mowa w ust. 1, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, wydaje decyzję zgodnie z art. 9.

6. W przypadku gdy marszałek województwa, w sytuacji, o której mowa w ust. 2, ustali, że mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, ZUS uchyla decyzję przyznającą świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu państwa, o którym mowa w ust. 1, w zakresie świadczeń na rodzinę w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, marszałek województwa wydaje decyzję w sprawie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci zgodnie z art. 11 od dnia, w którym osoba podlega ustawodawstwu państwa, o którym mowa w ust. 1, w zakresie świadczeń na rodzinę w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

8. W przypadku gdy marszałek województwa ustali, że w sprawie nie mają zastosowania przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) przekazuje sprawę organowi właściwemu w celu ustalenia prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci – w przypadku, o którym mowa w ust. 1;
- 2) informuje o tym fakcie ZUS – w przypadku, o którym mowa w ust. 2.

9. ZUS w przypadku, o którym mowa w ust. 8 pkt 1, ustala prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci od miesiąca złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

10. Marszałek województwa ustala i dochodzi zwrotu nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci w sprawach, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Przepisy art. 25 stosuje się odpowiednio.

11. W przypadku zwrotu przez instytucję państwa, o którym mowa w ust. 1, nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, marszałek województwa może umorzyć pozostałą kwotę nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w całości lub części, w szczególności jeżeli pozostała kwota wynika z różnicy kursowej.

Art. 15. Prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci ustalane jest od dnia uprawomocnienia się decyzji organu, który przyznał świadczenie do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Art. 16. 1. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku, ZUS wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenie do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

2. W przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, ZUS z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

3. W przypadku gdy przyczyną niedostarczenia wymaganego dokumentu przez osobę składającą wniosek jest brak wydania dokumentu przez właściwą instytucję w ustawowo określonym w odrębnych przepisach terminie, świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przysługuje, począwszy od miesiąca, w którym wniosek został złożony.

Art. 17. 1. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, osoba otrzymująca świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym ZUS wypłacającego to świadczenie.

2. Osoby otrzymujące świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania, na żądanie ZUS lub marszałka województwa, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

Art. 18. 1. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci wypłaca się nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który przyznane zostało świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

2. W przypadku złożenia wniosku w sprawie ustalenia prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci po 10. dniu miesiąca, świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci za dany miesiąc wypłaca się najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

Art. 19. W przypadku zbiegu prawa rodziców, opiekunów prawnych dziecka lub opiekunów faktycznych dziecka do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, świadczenie to wypłaca się temu z rodziców, opiekunów prawnych dziecka lub opiekunów faktycznych dziecka, który faktycznie sprawuje opiekę nad dzieckiem.

Art. 20. 1. ZUS lub marszałek województwa odmawiają przyznania prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, jeżeli osoba ubiegająca się o to świadczenie uniemożliwi przeprowadzenie wywiadu, o którym mowa w art. 13 ust. 1, lub nie udzieli podczas tego wywiadu wyjaśnień co do okoliczności objętych wywiadem.

2. Wypłata świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci podlega wstrzymaniu, jeżeli osoba otrzymująca to świadczenie odmówiła udzielenia lub nie udzieliła w wyznaczonym terminie wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, w tym uniemożliwiła przeprowadzenie wywiadu, o którym mowa w art. 13 ust. 1, lub nie udzieliła podczas tego wywiadu wyjaśnień co do okoliczności objętych wywiadem.

3. W przypadku przeprowadzenia wywiadu, o którym mowa w art. 13 ust. 1, lub udzielenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 2, świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci wypłaca się od miesiąca, w którym przeprowadzono wywiad lub wpłynęły wyjaśnienia, do końca okresu, w którym przysługuje świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, jeżeli osoba spełnia warunki określone w ustawie.

Art. 21. ZUS może przetwarzać, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z niniejszej ustawy, dane osobowe osoby ubiegającej się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz członków jej rodziny.

Art. 22. 1. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnieniem.

2. Za nienależnie pobrane świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci uważa się:

- 1) świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci albo wstrzymanie wypłaty świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie była pouczona o braku prawa do jego pobierania;
- 2) świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą to świadczenie;
- 3) świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci wypłacone w przypadku, o którym mowa w art. 14 ust. 6, za okres od dnia, w którym osoba stała się uprawniona do świadczeń na rodzinę w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, do dnia wydania decyzji o uchyleniu decyzji przyznającej świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci;
- 4) świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przyznane na podstawie decyzji, której następnie stwierdzono nieważność z powodu jej wydania bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa albo świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przyznane na podstawie decyzji, która została następnie uchylona w wyniku wznowienia postępowania i osobie odmówiono prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci;
- 5) świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci wypłacone osobie innej niż osoba, która została wskazana w decyzji przyznającej świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, z przyczyn niezależnych od organu, który wydał tę decyzję.

3. Należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci stała się ostateczna.

4. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) odroczenie terminu płatności należności,
  - 2) rozłożenie spłaty należności na raty,
  - 3) zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony
- przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty

należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony.

5. Decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci nie jest wydawana, jeżeli od terminu jego pobrania upłynęło więcej niż 10 lat.

6. Kwoty nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, wypłacanych świadczeń rodzinnych oraz wypłacanych zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

7. Nienależnie pobrane świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

8. Kwoty świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, o których mowa w ust. 2, podlegają zwrotowi łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na rachunek bankowy wskazany przez ZUS. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci do dnia spłaty.

9. W przypadku wydania przez ZUS decyzji w sprawie nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, ZUS może umorzyć kwoty nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

10. W przypadku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci w formie czeku, nie realizuje się czeku, gdy kwota zwrotu jest niższa niż koszty obsługi czeku.

11. W przypadku śmierci osoby, która pobrała nienależnie świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, wygasają należności, o których mowa w ust. 2 i 8.

Art. 23. 1. Podmiot prowadzący rachunek płatniczy oraz bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa prowadzące rachunek inny niż płatniczy, a także wydawca instrumentu płatniczego są obowiązani zwrócić z tych rachunków organowi właściwemu na jego wniosek kwoty świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci przekazane po dniu śmierci osoby uprawnionej na ten rachunek albo instrument płatniczy.

2. Podmiot prowadzący rachunek płatniczy oraz bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa prowadzące rachunek inny niż płatniczy, a także wydawca

instrumentu płatniczego są zwolnieni od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w ust. 1, jeżeli przed otrzymaniem wniosku ZUS dokonali z tych rachunków wypłat innym osobom i te wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części, oraz w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku poinformują o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty.

3. Zwrot kwot świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za zwrot świadczeń nienależnie pobranych.

Art. 24. 1. ZUS oraz marszałek województwa mogą bez zgody strony zmienić lub uchylić ostateczną decyzję administracyjną, na mocy której strona nabyła prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna lub dochodowa rodziny mająca wpływ na prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, członek rodziny nabył prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba nienależnie pobrała świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

2. Zmiana decyzji na korzyść strony nie wymaga jej zgody.

3. Decyzje przyznające świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci są natychmiast wykonalne.

Art. 25. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23).

Rozdział 5

Finansowanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci

Art. 26. 1. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci realizuje ZUS.

2. Do finansowania świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.⁶⁾).

---

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877 oraz z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830 i 1854.

3. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

4. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 3, w przypadku ZUS wynoszą 0,2 % otrzymanej dotacji na świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

5. Zwroty nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w trakcie danego roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi, o których mowa w ust. 4.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw rodziny, działającego w porozumieniu z właściwymi dysponentami części budżetowych, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z przeznaczeniem na zadania wynikające z niniejszej ustawy.

7. Wydatki zaplanowane na zadania wynikające z niniejszej ustawy, w częściach budżetowych, z wyłączeniem rezerw celowych, oraz przeniesione w trybie, o którym mowa w ust. 6, nie mogą być przeznaczane na realizację innych zadań.

8. Do wydatków przeniesionych w trybie, o którym mowa w ust. 6, nie stosuje się przepisów art. 170 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 27. 1. ZUS oraz marszałek województwa sporządzają sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci i przekazują je właściwemu miejscowo wojewodzie.

2. Wojewoda sporządza zbiorcze sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw rodziny.

3. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wzory i sposób sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz terminy i sposób ich przekazywania, uwzględniając potrzebę zapewnienia kompletności i jednolitości informacji przekazywanych przez podmioty realizujące ustawę oraz skutecznej realizacji zadań z zakresu świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci finansowanych z budżetu państwa.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 28. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.⁷⁾) w art. 833:

1) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Nie podlegają egzekucji świadczenia alimentacyjne, świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, świadczenia rodzinne, dodatki rodzinne, pielęgnacyjne, porodowe, dla sierot zupełnych, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia integracyjne oraz świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.”;

2) dodaje się § 7 w brzmieniu:

„§ 7. Nie podlegają egzekucji świadczenia, dodatki i inne kwoty, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199 i 1830) oraz środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.”.

Art. 29. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619, z późn. zm.⁸⁾) w art. 10 § 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„§ 4. Nie podlegają egzekucji świadczenia alimentacyjne, świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, świadczenia rodzinne, dodatki rodzinne, pielęgnacyjne, porodowe, dla sierot zupełnych, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z pomocy społecznej oraz świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741 i 1924 oraz z 2015 r. poz. 2, 4, 218, 539, 978, 1062, 1137, 1199, 1311, 1418, 1419, 1505, 1527, 1567, 1587, 1595, 1634, 1635, 1830 i 1854.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 87, 211, 218, 396, 539, 774, 978, 1269, 1311, 1322, 1419 i 1649.

§ 5. Nie podlegają egzekucji świadczenia, dodatki i inne kwoty, o których mowa w art. 31 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3 i art. 140 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199 i 1830) oraz środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.⁹⁾) w art. 21 w ust. 1:

1) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) świadczenia rodzinne otrzymane na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, dodatki rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki dla opiekunów otrzymane na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, świadczenia pieniężne otrzymane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasiłki porodowe otrzymane na podstawie odrębnych przepisów oraz świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci otrzymane na podstawie przepisów o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;”;

2) pkt 24 otrzymuje brzmienie:

„24) świadczenia, dodatki i inne kwoty oraz wartość nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych z tytułu szkolenia, o których mowa w art. 31, art. 44 ust. 1, art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 ust. 1 i 4, art. 84 pkt 2 i 3, art. 140 ust. 1 pkt 1 i art. 156 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199 i 1830) oraz środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w art. 83 ust. 2 i art. 84 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w części

---

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 362, 596, 769, 1278, 1342, 1448, 1529 i 1540, z 2013 r. poz. 888, 1027, 1036, 1287, 1304, 1387 i 1717, z 2014 r. poz. 223, 312, 567, 598, 773, 915, 1052, 1215, 1328, 1563, 1644, 1662 i 1863 oraz z 2015 r. poz. 73, 211, 251, 478, 693, 699, 860, 933, 978, 1197, 1217, 1259, 1296, 1321, 1322, 1333, 1569, 1595, 1607, 1688, 1767, 1784, 1844, 1893, 1925, 1932 i 1992.

przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;”.

Art. 31. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 oraz z 2016 r. poz. 35 i 64) w art. 20t ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W celu potwierdzenia okoliczności zawartych w oświadczeniach, wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata korzysta z informacji, które zna z urzędu, lub może wystąpić do instytucji publicznych o udzielenie informacji o okolicznościach zawartych w oświadczeniach, jeżeli instytucje te posiadają takie informacje. Oświadczenie o samotnym wychowywaniu dziecka może być zweryfikowane w drodze wywiadu przeprowadzanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Do wywiadu stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rodzinnego wywiadu środowiskowego przeprowadzanego w celu ustalenia prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, o którym mowa w ustawie z dnia ... o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U...).”.

Art. 32. W ustawie z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 2071) w art. 30 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Do średniego miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego nie wlicza się świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, o którym mowa w ustawie z dnia ... o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 r. poz. 332, 1045, 1199 i 1830).”.

Art. 33. W ustawie z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 763 oraz z 2015 r. poz. 1582, 1830 i 1854) w art. 8 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do dochodu gospodarstwa domowego kredytobiorcy nie wlicza się jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka i dodatku z tytułu urodzenia dziecka określonych w przepisach o świadczeniach rodzinnych, wartości udzielonej pomocy w zakresie dożywiania określonej w przepisach o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, pomocy materialnej udzielanej uczniom na podstawie

przepisów o systemie oświaty, świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz dodatku wychowawczego określonego w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.”.

Art. 34. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 6d w ust. 4a w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia ... o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. ...), i marszałkowi województwa – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, osób pobierających świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz członków ich rodzin.”.

Art. 35. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 i 2281) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1, uważa się za jednego administratora danych, jeżeli przetwarzanie danych służy temu samemu interesowi publicznemu.”;

2) w art. 31 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Nie wymaga zawarcia umowy między administratorem a podmiotem, o którym mowa w ust. 1, powierzenie przetwarzania danych, w tym przekazywanie danych, jeżeli ma miejsce między podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 1.”.

Art. 36. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 299:

1) w § 3 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) wójtom, burmistrzom, prezydentom miast lub marszałkom województw w zakresie prowadzonych postępowań o przyznanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów lub świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci;”;

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 986 i 1456, z 2013 r. poz. 73, 675, 791, 1446 i 1645, z 2014 r. poz. 598, 877, 1198, 1457 i 1873 oraz z 2015 r. poz. 218, 493, 1240, 1273, 1359, 1649 i 1886.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923 i 1932.

2) w § 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wójtom, burmistrzom, prezydentom miast lub marszałkom województw w zakresie prowadzonych postępowań o przyznanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów lub świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.”.

Art. 37. W ustawie z dnia z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121, 689, 978, 1037, 1066, 1240, 1268, 1269, 1506, 1649, 1735 i 1830) w art. 68 w ust 1 w pkt 1 po lit. f średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. g w brzmieniu:

„g) ustalanie uprawnień do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz wypłacanie tych świadczeń, a także wypłacanie świadczeń, o których mowa w art. 11 ust 3 ustawy z dnia   o świadczeniu z tytułu wychowania i kształcenia dzieci (Dz. U. poz....);”.

Art. 38. W ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 i 984 oraz z 2015 r. poz. 693) w art. 3 w ust. 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Do dochodu nie wlicza się świadczeń pomocy materialnej dla uczniów, dodatków dla sierot zupełnych, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, dodatku z tytułu urodzenia dziecka, pomocy w zakresie dożywiania, zasiłków pielęgnacyjnych, zasiłków okresowych z pomocy społecznej, jednorazowych świadczeń pieniężnych i świadczeń w naturze z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, dodatku energetycznego, zapomogi pieniężnej, o której mowa w przepisach o zapomodze pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r., świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. poz. 693 i 1220), świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, o którym mowa w ustawie z dnia ... o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. ...), oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199 i 1830).”.

Art. 39. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie – oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie;”;

b) pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) szkole – oznacza to szkołę podstawową, gimnazjum, szkołę ponadgimnazjalną oraz szkołę artystyczną, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania oraz ośrodek umożliwiający dzieciom i młodzieży upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;”;

c) w pkt 21 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) stałą albo długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji albo trwałą lub okresową całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji orzeczone na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w celu uzyskania świadczeń określonych w tych przepisach;”;

d) w pkt 23 w lit. k średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. l w brzmieniu:

„l) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹³⁾);”;

---

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 995, 1217, 1240, 1268, 1302, 1359 i 1830.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198, z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240, 1268, 1767 i 1923 oraz z 2016 r. poz. 64.

- e) w pkt 24 w lit. j kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. k w brzmieniu:
„k) uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.”;

2) w art. 5:

- a) ust. 4a i 4b otrzymują brzmienie:

„4a. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, ustalając dochód członka rodziny, osoby uczącej się lub dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód ten był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych.

4b. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ich ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń rodzinnych.”,

- b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku gdy członek rodziny jest umieszczony w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, ustalając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie uwzględnia się osoby umieszczonej w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.”;

3) w art. 7 w pkt 5 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało ustalone, na rzecz dziecka od jego rodzica, świadczenie alimentacyjne na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, chyba że”;

4) w art. 10 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kwotę dodatku przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje.

Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.”;

5) w art. 16a ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Kwotę specjalnego zasiłku opiekuńczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.”;

6) w art. 17 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kwotę świadczenia pielęgnacyjnego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.”;

7) art. 17a otrzymuje brzmienie:

„Art. 17a. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej przekazał organowi właściwemu informację, że osoba uprawniona lub jej przedstawiciel marnotrawią wypłacane jej świadczenia rodzinne lub wydatkują je niezgodnie z przeznaczeniem, ZUS przekazuje należne osobie świadczenia rodzinne w całości lub w części w formie rzeczowej lub w formie opłacania usług.”;

8) w art. 17c:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;”;

b) w ust. 9 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) osoba ubiegająca się o świadczenie rodzicielskie lub osoba pobierająca świadczenie rodzicielskie nie sprawuje lub zaprzestała sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;”;

9) w art. 23:

a) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dzieci pozostających na utrzymaniu osoby, o której mowa w ust. 1, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, stan cywilny, numer PESEL, a w razie gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość.”,

b) ust. 3a i 3b otrzymują brzmienie:

„3a. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4 mogą być składane drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny lub systemu teleinformatycznego wskazanego w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw rodziny i ministra właściwego do spraw informatyzacji.

3b. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4 składane w postaci elektronicznej uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).”,

c) po ust. 3c dodaje się ust. 3d–3f w brzmieniu:

„3d. W przypadku wniosku składanego w postaci elektronicznej uwierzytelnianego przy użyciu mechanizmów określonych w ust. 3b, po wpisaniu do formularza wniosku numerów PESEL osoby występującej o przyznanie świadczenia i dzieci pozostających na utrzymaniu tej osoby, formularz wniosku może być uzupełniony o dane zgromadzone w rejestrze PESEL w zakresie imion, nazwiska, miejsca urodzenia, daty urodzenia, stanu cywilnego, obywatelstwa i płci osoby występującej o przyznanie świadczeń rodzinnych i dzieci pozostających na utrzymaniu tej osoby.

3e. Wniosku nie uzupełnia się o dane zgromadzone w rejestrze PESEL, jeżeli w oparciu o dane z rejestru PESEL i rejestru stanu cywilnego nie można stwierdzić stopnia pokrewieństwa pomiędzy osobą występującą o przyznanie świadczeń rodzinnych a dziećmi pozostającymi na utrzymaniu tej osoby.

3f. W przypadku niezgodności ze stanem faktycznym danych uzupełnionych z rejestru PESEL zawartych w formularzu wniosku, osoba występująca o przyznanie świadczeń rodzinnych wskazuje w formularzu wniosku poprawne dane.”,

d) uchyla się ust. 4a,

e) ust. 4aa–4c otrzymują brzmienie:

„4aa. Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się lub pobierającej świadczenie pielęgnacyjne wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki, o której mowa w art. 17 ust. 1, ZUS oraz marszałek województwa mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.¹⁴⁾), w celu weryfikacji tych wątpliwości.

4b. W przypadku, o którym mowa w ust. 4aa, ZUS oraz marszałek województwa mogą wystąpić do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie informacji o okolicznościach dotyczących sprawowania opieki, o której mowa w art. 17 ust. 1, jeżeli okoliczności te zostały ustalone w rodzinnym wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem otrzymania przez ośrodek pomocy społecznej wniosku o udzielenie informacji.

4c. Przepis ust. 4b stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy:

- 1) ZUS upoważnił do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych kierownika ośrodka pomocy społecznej lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy;
- 2) marszałek województwa upoważnił do załatwiania w jego imieniu spraw dotyczących realizacji świadczeń rodzinnych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego dyrektora, jego zastępcę lub innego pracownika regionalnego ośrodka polityki społecznej albo innego pracownika urzędu marszałkowskiego.”

f) ust. 4e i 4f otrzymują brzmienie:

„4e. Ustalając prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, ZUS zwraca się do kierownika ośrodka pomocy społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu weryfikacji okoliczności dotyczących sprawowania opieki, o której mowa w art. 16a ust. 1.

---

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 1045, 1240, 1310, 1359, 1607, 1616, 1830 i 1893.

4f. Aktualizację wywiadu, o którym mowa w ust. 4e, przeprowadza się po upływie 6 miesięcy, jeżeli do końca okresu, na który ustalone zostało prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, pozostało więcej niż 3 miesiące, oraz w każdej sytuacji, gdy zaistnieją wątpliwości co do sprawowania opieki, o której mowa w art. 16a ust. 1.”,

g) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz wzory:

- 1) wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych,
- 2) oświadczeń o dochodach rodziny, w tym oświadczeń osób rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, oraz zaświadczeń i oświadczeń, o których mowa w ust. 4 pkt 3

– kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz dokumentacji niezbędnej do sprawnej realizacji, również drogą elektroniczną, zadań w zakresie świadczeń rodzinnych.”,

h) w ust. 10 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia ... o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. ...), i marszałkowi województwa – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, osób pobierających świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz członków ich rodzin.”;

10) w art. 23b:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„ZUS oraz marszałek województwa prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji

ludności, drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, odpowiednio:”;

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) danych, o których mowa w art. 23 ust. 8 pkt 1 lit. a, b, e, g, h oraz 1;”;

b) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Organy podatkowe, organy emerytalno-rentowe oraz podmioty prowadzące rejestry publiczne przekazują te informacje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku ZUS lub marszałka województwa prowadzącego postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych.”;

11) w art. 24 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku gdy uzyskanie dochodu powoduje utratę prawa do świadczeń rodzinnych lub obniżenie ich wysokości, świadczenia nie przysługują lub przysługują w niższej wysokości od miesiąca następującego po pierwszym miesiącu od miesiąca, w którym dochód został osiągnięty.”;

12) w art. 25 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoby otrzymujące świadczenia rodzinne, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania, na żądanie ZUS lub marszałka województwa, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych.”;

13) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. 1. ZUS lub marszałek województwa odmawiają przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, jeżeli osoba ubiegająca się o to świadczenie lub ten zasiłek uniemożliwi przeprowadzenie wywiadu, o którym mowa odpowiednio w art. 23 ust. 4aa lub 4e, lub nie udzieli podczas tego wywiadu wyjaśnień co do okoliczności objętych wywiadem.

2. Wypłata świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego podlega wstrzymaniu, jeżeli osoba otrzymująca to świadczenie lub ten zasiłek uniemożliwiła przeprowadzenie wywiadu, o którym mowa w art. 23 ust. 4aa, 4e lub 4f, lub nie udzieliła podczas tego wywiadu wyjaśnień.

3. Wstrzymuje się wypłatę świadczeń rodzinnych, jeżeli osoba, o której mowa w art. 23 ust. 1, odmówiła udzielenia lub nie udzieliła, w wyznaczonym terminie, wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych.

4. W przypadku przeprowadzenia wywiadu lub udzielenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 2 i 3, świadczenia rodzinne wypłaca się od miesiąca, w którym przeprowadzono wywiad lub wpłynęły wyjaśnienia, do końca okresu zasiłkowego, jeżeli osoba spełnia warunki określone w ustawie.

5. Wstrzymuje się wypłatę świadczeń rodzinnych, jeżeli osoba, o której mowa w art. 23 ust. 1, nie podejmuje świadczeń rodzinnych przez trzy kolejne miesiące kalendarzowe.

6. W przypadku zgłoszenia się osoby po upływie trzech miesięcy wypłaca się jej świadczenia za cały okres wstrzymania, jeżeli osoba spełnia warunki określone w ustawie.

7. Jeżeli wznowienie wypłaty wstrzymanych świadczeń rodzinnych nie nastąpi do końca okresu zasiłkowego, prawo do świadczeń rodzinnych wygasa.”;

14) w art. 30:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) odroczenie terminu płatności należności,
- 2) rozłożenie spłaty należności na raty,
- 3) zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony – przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych, wypłacanych zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, oraz wypłacanego świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.”;

15) w art. 32:

a) ust. 1b otrzymuje brzmienie:

„1b. Wszczęcie postępowania w sprawie zmiany decyzji ustalającej prawo do świadczeń rodzinnych, na korzyść strony, w zakresie zmiany wysokości świadczeń, następuje z urzędu.”,

b) ust. 1d otrzymuje brzmienie:

„1d. Decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne.”.

Art. 40. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.¹⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 w ust. 4 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, o którym mowa w ustawie z dnia ... o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. ...), oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199 i 1830).”;
- 2) w art. 23a w ust. 3 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) ZUS i marszałek województwa – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, osób pobierających świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz członków ich rodzin.”;
- 3) w art. 107 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
„1a. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się również na podstawie:
  - 1) art. 23 ust. 4aa ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114, z późn. zm.¹⁶⁾) u osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne lub osoby pobierającej to świadczenie w celu weryfikacji wątpliwości dotyczących okoliczności związanej z niepodejmowaniem lub rezygnacją z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz sprawowaniem faktycznej opieki nad osobą, na którą ubiega się lub pobiera świadczenie pielęgnacyjne;
  - 2) art. 23 ust. 4e i 4f ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych u osoby ubiegającej się o specjalny zasiłek opiekuńczy lub osoby pobierającej to świadczenie w celu weryfikacji okoliczności dotyczących spełniania warunku niepodejmowania lub rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz sprawowania faktycznej opieki nad osobą, na którą ubiega się lub pobiera specjalny zasiłek opiekuńczy;

---

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 1045, 1058, 1240, 1310, 1359, 1607, 1616, 1830 i 1893.

¹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 995, 1217, 1240, 1268, 1302, 1359 i 1830.

- 3) art. 15 ustawy z dnia ... o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci u osoby ubiegającej się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci lub osoby pobierającej to świadczenie w celu weryfikacji wątpliwości dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem, wydatkowania świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

1b. W sprawach, o których mowa w ust. 1 i 1a, wypełnia się odpowiednie części kwestionariusza wywiadu.”.

Art. 41. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 783, z późn. zm.¹⁷⁾) w art. 2 w ust. 1 w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) świadczeń socjalnych oraz w sprawach załatwianych na podstawie przepisów o pomocy społecznej, przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przepisów o zatrudnieniu socjalnym oraz przepisów o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,”.

Art. 42. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 859, z późn. zm.¹⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie – oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, a także szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatne pełne utrzymanie;”,

b) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) szkole – oznacza to szkołę podstawową, gimnazjum, szkołę ponadgimnazjalną oraz szkołę artystyczną, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodek umożliwiający dzieciom i młodzieży

---

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1358, 1607, 1649, 1844 i 1893.

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1217, 1302, 1359 i 1830.

upośledzonym umysłowo w stopniu głębokim, oraz dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;”,

c) w pkt 16 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) stałą albo długotrwałą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji albo trwałą lub okresową całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym i do samodzielnej egzystencji orzeczone na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w celu uzyskania świadczeń określonych w tych przepisach;”,

d) w pkt 17 w lit. h średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. i w brzmieniu:

„i) utratą stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.¹⁹);”,

e) w pkt 18 w lit. h kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. i w brzmieniu:

„i) uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 200 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.”;

2) w art. 9:

a) ust. 4 i 4a otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy, ustalając dochód członka rodziny, osiągnięty w tym roku dochód dzieli się przez liczbę miesięcy, w których dochód był uzyskiwany, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

4a. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny po roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy jego dochód ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, powiększonego o kwotę osiągniętego dochodu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiło uzyskanie dochodu, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w okresie, na który ustalane lub weryfikowane jest prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.”;

---

¹⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 742 i 1544, z 2013 r. poz. 675, 829, 1005, 1588 i 1650, z 2014 r. poz. 7, 768, 821, 1004, 1146 i 1198, z 2015 r. poz. 357, 860, 1187, 1240, 1268, 1767 i 1923 oraz z 2016 r. poz. 64.

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku gdy członek rodziny jest umieszczony w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, ustalając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie uwzględnia się osoby umieszczonej w pieczy zastępczej lub w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.”;

3) w art. 15:

a) ust. 3a i 3b otrzymują brzmienie:

„3a. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4 mogą być składane drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny lub systemu teleinformatycznego wskazanego w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw rodziny i ministra właściwego do spraw informatyzacji.

3b. Wniosek i załączniki do wniosku określone w ust. 4 składane w postaci elektronicznej uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).”,

b) po ust. 3c dodaje się ust. 3d–3f w brzmieniu:

„3d. W przypadku wniosku składanego w postaci elektronicznej uwierzytelnianego przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, po wpisaniu do formularza wniosku numerów PESEL wnioskodawcy i członków jego rodziny, formularz wniosku może być uzupełniony o dane zgromadzone w rejestrze PESEL w zakresie imion, nazwiska, miejsca urodzenia, daty urodzenia, stanu cywilnego, obywatelstwa i płci wnioskodawcy i członków jego rodziny.

3e. Wniosku nie uzupełnia się o dane zgromadzone w rejestrze PESEL, jeżeli w oparciu o dane z rejestru PESEL i rejestru stanu cywilnego nie można stwierdzić stopnia pokrewieństwa pomiędzy wnioskodawcą a członkami jego rodziny.

3f. W przypadku niezgodności ze stanem faktycznym danych uzupełnionych z rejestru PESEL zawartych w formularzu wniosku, wnioskodawca wskazuje w formularzu wniosku poprawne dane.”,

c) w ust. 8c w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia ... o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. ...), i marszałkowi województwa – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, osób pobierających świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz członków ich rodzin.”;

4) w art. 15a:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„ZUS wierzyciela prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub w drodze pisemnej, odpowiednio:”;

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) danych, o których mowa w art. 15 ust. 8a pkt 1 lit. a, b, e, g, h oraz m;”;

b) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Organy podatkowe, organy emerytalno-rentowe oraz podmioty prowadzące rejestry publiczne przekazują te informacje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku ZUS wierzyciela prowadzącego postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.”;

5) w art. 18 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy dochód rodziny powiększony o uzyskany dochód powoduje utratę prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia nie przysługują od miesiąca następującego po pierwszym miesiącu od miesiąca, w którym dochód został osiągnięty.”;

6) w art. 23 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) odroczenie terminu płatności należności,
- 2) rozłożenie spłaty należności na raty,
- 3) zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony

- przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony.”.

Art. 43. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.²⁰⁾) w art. 50 w ust. 6 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) wypłat i obsługi świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci, dodatku wychowawczego, o którym mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz finansowania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy;”.

Art. 44. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, 1045, 1199 i 1830) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 80 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka, do świadczenia, o którym mowa w ust. 1, na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18. roku życia, przysługuje dodatek w wysokości świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwany dalej „dodatkiem wychowawczym”.”;

2) w art. 87:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Świadczenia i dodatki, o których mowa w art. 80 ust. 1 i 1a oraz art. 81, przyznaje się od dnia faktycznego umieszczenia dziecka odpowiednio w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka do dnia faktycznego opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Prawo do dodatku wychowawczego ustala się na okres 12 miesięcy.

---

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877 oraz z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150.

1b. W przypadku braku zmian w sytuacji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka mającej wpływ na prawo do dodatku wychowawczego ustala się je na okres kolejnych 12 miesięcy z urzędu.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka dodatki, o których mowa w art. 80 ust. 1a i art. 81, nie przysługują.”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy świadczenia oraz dodatki, o których mowa w art. 80 ust. 1 i 1a oraz art. 81, przysługują rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka za niepełny miesiąc kalendarzowy, świadczenia oraz dodatki wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka w danym miesiącu kalendarzowym.”,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku powierzenia rodzinie pomocowej opieki i wychowania nad dzieckiem umieszczonym w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, rodzinie pomocowej wypłaca się świadczenie i dodatki przysługujące rodzinie zastępczej lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, o których mowa w art. 80 ust. 1 i 1a oraz art. 81, w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka w danym miesiącu w tej rodzinie pomocowej.”;

3) w art. 88:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Świadczenia, dodatki i dofinansowanie do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 i art. 84, są udzielane na wniosek odpowiednio rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rodzina pomocowa składa, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie pobierała świadczeń, dodatków lub dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 i art. 84.”,

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Przyznanie oraz odmowa przyznania świadczeń, dodatków i dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 i art. 84, następuje w drodze decyzji.

5. W przypadku zmiany przepisów regulujących prawo do świadczeń, dodatków i dofinansowania do wypoczynku, o których mowa w art. 80 ust. 1 i 1a, art. 81, art. 83 i art. 84, oraz w przypadku zmiany sytuacji osobistej rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, a także w przypadku zmiany sytuacji osobistej, dochodowej lub majątkowej umieszczonego dziecka, ZUS do wydania decyzji może bez zgody rodziny zastępczej, rodziny pomocowej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka zmienić lub uchylić decyzję, o której mowa w ust. 4.”;

4) w art. 92 ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Starosta może umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny. Umorzenie kwoty nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczenie terminu płatności albo rozłożenie na raty świadczeń pieniężnych innych niż dodatek wychowawczy, następuje w porozumieniu z wójtem.”;

5) w art. 181 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) finansowanie dodatku wychowawczego.”;

6) w art. 192 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dodatek, o którym mowa w art. 81;”;

7) po art. 196 dodaje się art. 196a w brzmieniu:

„Art. 196a. 1. Dodatek wychowawczy i koszty jego obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

2. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 1, wynoszą 0,2 % otrzymanej dotacji na dodatek wychowawczy

3. Zwroty nienależnie pobranych dodatków wychowawczych w trakcie danego roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi, o których mowa w ust. 2.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw rodziny, działającego w porozumieniu z właściwymi dysponentami części budżetowych, może dokonywać przeniesień wydatków budżetowych między częściami budżetu państwa, działami, rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków, z przeznaczeniem na realizację dodatku wychowawczego.

5. Wydatki zaplanowane na realizację dodatku wychowawczego, w częściach budżetowych, z wyłączeniem rezerw celowych, oraz przeniesione w trybie, o którym mowa w ust. 4, nie mogą być przeznaczane na realizację innych zadań.

6. Do wydatków przeniesionych w trybie, o którym mowa w ust. 4, nie stosuje się przepisów art. 170 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.”.

Art. 45. W ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1863 oraz z 2015 r. poz. 1359) w art. 10:

1) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Wniosek o przyznanie Karty lub wydanie jej duplikatu składany w postaci elektronicznej uwierzytelnia się przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).”;

2) dodaje się ust. 12–14 w brzmieniu:

„12. W przypadku wniosku składanego w postaci elektronicznej uwierzytelnianego przy użyciu mechanizmów określonych w art. 20a ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, po wpisaniu do formularza wniosku numerów PESEL wnioskodawcy i członków rodziny wielodzietnej, formularz wniosku może być uzupełniony o dane zgromadzone w rejestrze PESEL w zakresie imion, nazwiska, daty urodzenia, stanu cywilnego, obywatelstwa wnioskodawcy i członków rodziny wielodzietnej.

13. Wniosku nie uzupełnia się o dane zgromadzone w rejestrze PESEL, jeżeli w oparciu o dane z rejestru PESEL i rejestru stanu cywilnego nie można stwierdzić stopnia pokrewieństwa pomiędzy wnioskodawcą a członkami rodziny wielodzietnej.

14. W przypadku niezgodności ze stanem faktycznym danych uzupełnionych z rejestru PESEL zawartych w formularzu wniosku, wnioskodawca wskazuje w formularzu wniosku poprawne dane.”.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Art. 46. Koszty obsługi, o których mowa w art. 29 ust. 3, w przypadku ZUS w roku 2016 wynoszą 0,2% otrzymanej dotacji na świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci.

Art. 47. Po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy Rada Ministrów dokona oceny skutków obowiązywania ustawy oraz przedstawi propozycje wprowadzenia stałego mechanizmu wzrostu kwot, o których mowa w art. 5.

Art. 48. 1. Rada Ministrów składa po raz pierwszy Sejmowi i Senatowi sprawozdanie, o którym mowa w art. 3, za okres od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2017 r., w terminie do dnia 30 września 2018 r.

2. Minister właściwy do spraw rodziny, po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawi Radzie Ministrów ocenę systemów świadczeń na rzecz rodziny, wraz z wnioskami dotyczącymi zmian w tym systemach.

Art. 49. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r.

UZASADNIENIE

I. POTRZEBA I CEL WYDANIA USTAWY

Projektowana ustawa odpowiada na współczesne wyzwania związane z koniecznością reakcji publicznej wobec spadającej liczby urodzeń i inwestycji w najmłodsze pokolenie. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci ma charakter powszechny, nie różnicuje rodzin ze względu na formułę związku (formalny/niefORMALNY), liczbę dzieci czy samotne wychowywanie dziecka. Nie wyłącza także dzieci pozostającym w instytucjach opiekuńczych i wychowawczych. Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci jest powszechne, nie dzieli dzieci i rodzin oraz nie defaworyzuje jej niektórych członków. Prawo do świadczenia ustalane jest od dnia uprawomocnienia się decyzji ZUS, który przyznał świadczenie do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Przedmiotem aktywności publicznej powinno być nie tyle proste stymulowanie wzrostu wskaźnika urodzeń, ale pobudzanie dzietności w rodzinach zapewniających wysoki poziom kapitału społecznego potomstwa. W tym kontekście kluczowe staje się rozumienie charakteru trendu spadkowego, który jest przede wszystkim związany ze zmianami społecznymi i kulturowymi.

Główna tendencja demograficzna obserwowana zarówno na poziomie europejskim, jak też krajowym, jaką jest starzenie się społeczeństwa, wymaga reakcji Państwa. Według prognoz populacja Polski do 2050 zmaleje do poziomu 33 951 tyś w 2050 (*Prognoza ludności na lata 2014-2020, GUS*). Na to zjawisko wpływają dwa kluczowe procesy: spadek dzietności oraz wydłużający się czas przeciętnego trwania życia człowieka. Konsekwencje tych procesów dotyczą całej zbiorowości, nie tylko poszczególnych jej grup. Niezbędne staje się podejmowanie działań publicznych wpływających na kształt struktury ludnościowej i na przebieg procesów demograficznych. Jednocześnie należy prowadzić polityki publiczne, które odpowiadają na oczekiwania obywateli wynikające z nowej struktury ludności i zmian cywilizacyjnych.

Stan ludności i dynamika zmian

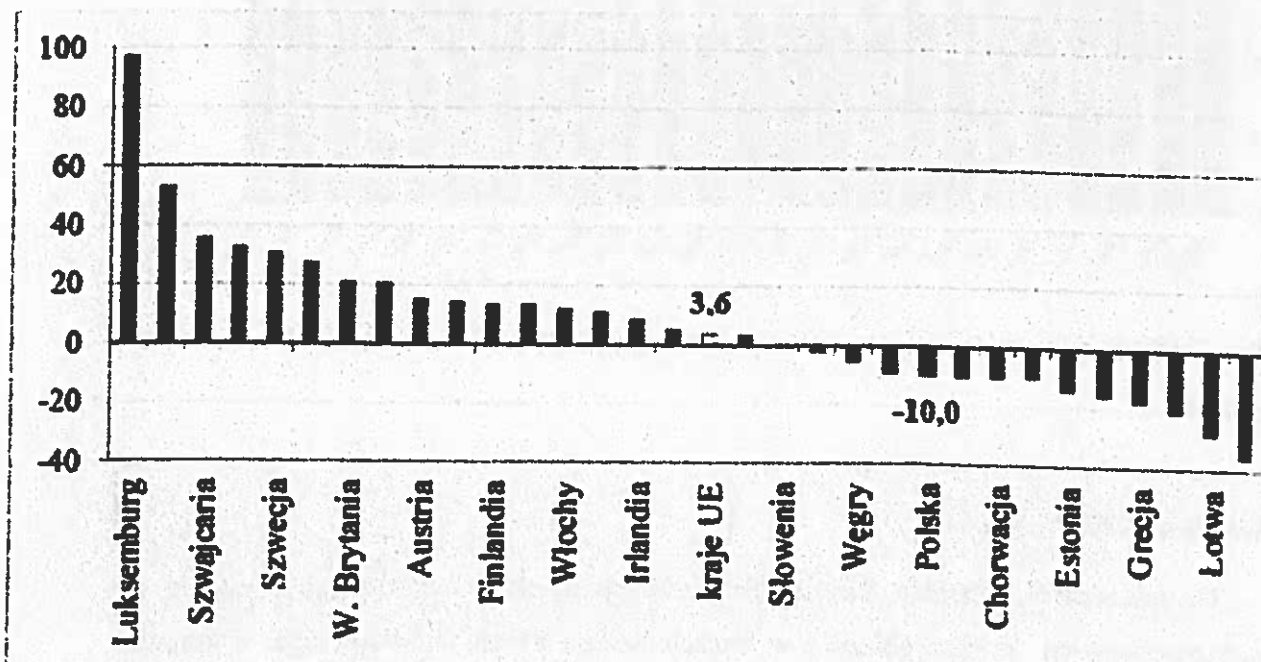
Struktura ludności

Współczesne europejskie trendy demograficzne i społeczne, do których należą zarówno trwająca od początku lat 90 głęboka depresja urodzeniowa, migracje zagraniczne oraz starzenie

się społeczeństw są mocno odczuwane w Polsce. Rok 2014 był trzecim z kolei rokiem, w którym odnotowano spadek liczby ludności. Pod koniec 2014 ludność Polski liczyła około 38479 tysięcy osób, a tempo zmniejszania się tej liczby wynosi -0,04%. Znamienny jest także współczynnik przyrostu naturalnego, który w ww. roku wyniósł 0,1‰ (liczony na 1000 ludności). Warto dodać, że współczynnik ten jest zdecydowanie niższy w miastach (ubytek naturalny na poziomie -0,9‰). Pod względem liczby ludności Polska znajduje się na 33 miejscu wśród krajów świata i na 6 w krajach Unii Europejskiej.

Według prognoz Eurostatu liczba ludności w Unii Europejskiej do 20150 roku wzrośnie o 3,6 % jednak w Polsce zmaleje nawet o 10 %.

Zmiana liczby ludności między 2013 a 2050 (w %)

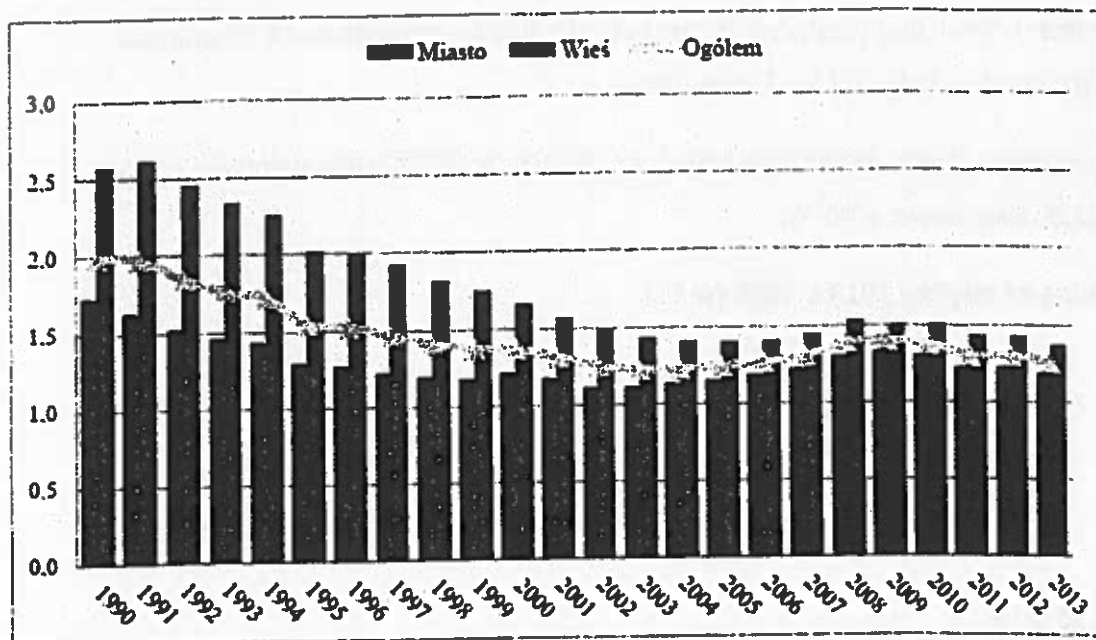

Źródło: Prognoza ludności na lata 2014-2050, GUS

Rezultatem przemian są także zmiany w liczbie i strukturze ludności według wieku. W okresie minionych 25 lat istotnie zmniejszyła się liczba dzieci w wieku poniżej 15 lat (o 3,5 mln) oraz odsetek w populacji Polski (o 10 punktów). W 2014 r. było 5764 tysięcy dzieci, a ich udział w ogólnej liczbie ludności wyniósł 15%. W tym samym czasie sukcesywnie zwiększała się, o prawie 2 miliony, liczba osób w wieku 65 lat i więcej. Obecnie na 100 osób w wieku

produkcyjnym przypada 59 osób w wieku nieprodukcyjnym (*Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski do 2014 roku, GUS, 27.01.2015*).

Współczynnik dzietności ogólnej w latach 1990- 2013

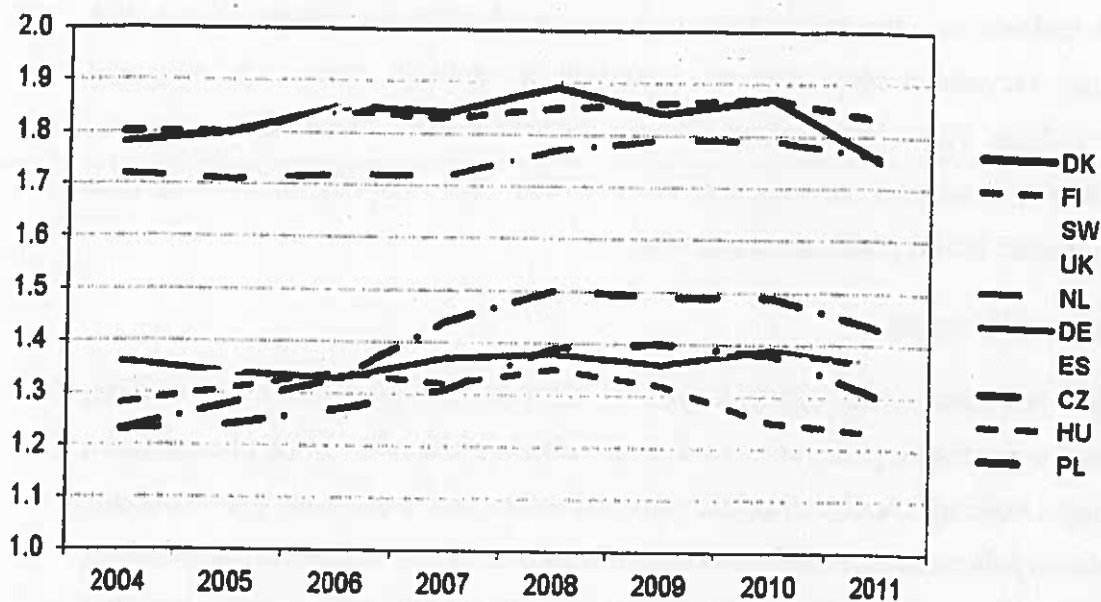
Źródło: *Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski do 2014 roku, GUS, 27.01.2015*.

Urodzenia i dzietność kobiet

Na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci poziom dzietności obniżył się wyraźnie w krajach europejskich, w szczególności w krajach basenu Morza Śródziemnego, w krajach niemieckojęzycznych oraz w Europie Środkowo-Wschodniej. Zadaniem Państwa jest odpowiedzieć na coraz poważniejszy problem demograficzny związany zarówno z niską dzietnością, jak i starzeniem się społeczeństw.

Według danych Eurostat z 2013 roku Polska znajduje się w grupie krajów ze zdecydowanie najniższym trendem wzrostu dzietności. Podczas gdy w krajach takie jak Dania, Finlandia, Szwecja, Holandia czy Wielka Brytania na jedną kobietę przypada ponad 1.5 dzieci, w Polsce wskaźnik ten jest poniżej 1.4.

Współczynniki dzietności w dziesięciu krajach europejskich, 2004-2011

Note: Abbreviations: Denmark (DK), Finland (FI), Sweden (SW), Germany (DE), the Netherlands (NL), the United Kingdom (UK), Spain (ES), the Czech Republic (CZ), Hungary (HU), and Poland (PL).

Źródło: Eurostat, 2013

W 2014 roku zarejestrowano w Polsce ponad 370 tysięcy urodzeń żywych, to jest o ok. 5,5 tysięcy więcej niż przed rokiem. Jednakże obecnie liczba urodzeń jest prawie o połowę niższa w stosunku do wielkości rejestrowanych podczas ostatniego wyżu demograficznego. Zjawiska, które mają bezpośredni wpływ na taki stan rzeczy, to głęboka depresja urodzeniowa trwająca do 2003 roku, realizacja urodzeń „odłożonych” oraz zwiększenie liczby matek w wieku 30-40 lat. W latach 2004-2009 zaobserwowano ponadto zwiększenie odsetka urodzeń drugich i kolejnych. Nie zmienia to faktu, że od dwóch dekad liczba urodzeń w Polsce na gwarantuje już prostej zastępowalności pokoleń.

Zjawisko dzietności ma związek z jakością i modelem związków. Obecnie ok. 75% dzieci rodzi się w rodzinach tworzonych przez prawnie zawarte związki małżeńskie, których w 2014 roku zawarto 188 tysięcy. Ze względu na wzrost liczby rodzin tworzonych przez związki kohabitacyjne, jak i wzrost liczby matek samotnie wychowujących dzieci, systematycznie rośnie odsetek urodzeń pozamałżeńskich, który w 2014 roku wyniósł 24,2%. Wyraźnie zmienia się także struktura małżeństw zarówno pod względem wieku, jak i wykształcenia. Nastąpiło przesunięcie grupy wieku najczęstszego zawierania małżeństwa z 20-24 na 25-29 lat, przy czym nowożeńcy są około 2 lata starsi w mieście niż na wsi. Wzrósł poziom wykształcenia zarówno kobiet, jak i mężczyzn. W 2014 roku prawie 49% kobiet zawierających związek małżeński miało wykształcenie wyższe. Studia wyższe ukończyło 35% mężczyzn

zawierających małżeństwo. Obrazuje to przemiany jakie zaszły w społeczeństwie, gdzie ludzie młodzi planując przyszłe decyzje najpierw inwestują w edukację, pracę, a w następnej kolejności w rodzinę. Kalendarz urodzeń i liczba związków mają bezpośredni wpływ na przyszłą dzietność, która przy utrzymującej się wysokiej skali migracji zagranicznej oraz starzeniu się ludności Polski pozostaje negatywna.

Zmiany społeczne i kulturowe

Rodzina jest podmiotem dynamicznym, w rozwoju którego widać coraz większą kompleksowość w procesach podejmowania decyzji odnośnie kierunku rozwoju i organizacji życia rodzinnego. Rodziny, choćby tej pojmowanej najbardziej tradycyjnie, nie sposób obecnie opisać jako zbioru jednoznacznie zdefiniowanych ról, jako że są one codziennie negocjowane, osadzają się na interakcjach między jej członkami na poziomie mikro, a na poziomie makro wpływają na nie struktury z obszaru polityki i ekonomii. Praca i życie rodzinne coraz mocniej wpływają na siebie nawzajem, zarówno na kobiety, jak i na mężczyzn, angażując ich w zarobkowanie, jak i w czynności opiekuńczo-wychowawcze, a sztywne granice podziału obowiązków stały się płynne i zmienne w trakcie trwania życia rodziny.

II. RZECZYWISTY STAN W DZIEDZINIE, KTÓRA MA BYĆ UNORMOWANA

Polityka rodzinna nie może pozostawać obojętna na zmiany kulturowe i społeczne, takie jak: różnicowanie się stylów życia ludności, przekształcenia w modelach rodziny, angażowanie się mężczyzn w pełnienie funkcji opiekuńczych i wychowawczych w rodzinie, zmiany na rynku pracy, wzrost aspiracji zawodowych kobiet, czy wydłużający się czas aktywności zawodowej. Są to czynniki, które głównie wpływają na decyzje prokreacyjne ludności. Równocześnie zmieniają się oczekiwania społeczne wobec Państwa i sposobów realizacji polityk publicznych, w tym w szczególności odnośnie wspierania rodzin, bez względu na liczbę posiadanych dzieci czy model rodziny. Aktualnie nie istnieje świadczenie powszechne, nie obwarowane obowiązkiem spełniania określonych kryteriów.

III. RÓŻNICA POMIĘDZY DOTYCHCZASOWYM A PROJEKTOWANYM STANEM PRAWNYM

Projektowana ustawa wprowadza do systemu prawnego nowe świadczenie – „Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci”. Świadczenie to polega na udzieleniu pomocy ekonomicznej dla wszystkich dzieci do 18 roku życia. Ustawa nie wprowadza kryterium dochodowego, co sprawia, iż pomoc ta nie ma typowego charakteru socjalnego lecz ma charakter inwestycji w potencjał intelektualny i wychowawczy w pokolenia młodych Polaków. Zgodnie z przyjętym w projekcie ustawy rozwiązaniem istotne jest, aby transfery pieniężne do gospodarstw domowych z dziećmi miały wpływ na obecne i przyszłe życie młodych ludzi, niezbędne jest by trafiały, za pośrednictwem rodziców lub opiekunów, do każdego dziecka, pozwalając na podnoszenie jego umiejętności i zdobywanie nowych kompetencji (budując kapitał społeczny). Wsparcie adresowane do wszystkich dzieci pozwala rodzicom/opiekunom na zapewnienie lepszych warunków życia i szans rozwojowych dzieci. Może również sprzyjać podejmowaniu decyzji zarówno o posiadaniu pierwszego, jak i kolejnych dzieci. Niezbędne jest, by wdrożeniu ustawy towarzyszyła szeroka kampania informacyjna, podkreślająca znaczenie inwestycji w działania rozwojowe.

Dużym walorem niniejszej propozycji legislacyjnej jest to, iż mechanizm przyznawania pomocy został uproszczony, co sprawia znaczne obniżenie kosztów związanych z ustalaniem i wypłacaniem przedmiotowego świadczenia. Zasadniczo postępowanie w sprawie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci prowadzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w przypadkach określonych w ustawie świadczenie jest przyznawane decyzją wydaną przez marszałka województwa a ZUS tylko wypłaca świadczenie przyznane na tej podstawie.

IV. PRZEWIDYWANE SKUTKI SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, FINANSOWE I PRAWNE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Głównym celem świadczenia jest zwiększania szans rozwojowych dzieci. Dzięki otrzymanemu świadczeniu możliwe będzie ponoszenie wydatków na zajęcia dodatkowe, aktywności sportowe, rozwój zainteresowań. Z tego też powodu Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci powinno być wykorzystywane nie na cele konsumpcyjne, choć w przypadku rodzin najuboższych zapewne tak się stanie (podniesie się stopa życiowa dziecka), ale na wydatki zwiększające przyszłe możliwości edukacyjne i zawodowe dzieci.

Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci powinno także pozytywnie wpłynąć na ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodziców, jeśli wynika ono z długotrwałego pozostawania poza rynkiem pracy.

Przyczyn niskiej aktywności zawodowej jest wiele. Część czynników determinujących to zjawisko jest związana z rodzicielstwem, należą do nich m. in.: dezaktualizacja wiedzy i kwalifikacji zawodowych w okresie przerwy w pracy (zwłaszcza gdy jest ona długa), brak utrzymywania kontaktów zawodowych w okresie opieki nad dzieckiem, przekonanie pracodawców co do trudności w godzeniu obowiązków zawodowych z rodzinnymi.

Dotyczy to zarówno kobiet, jak i mężczyzn, którzy również odczuwają podobne problemy (np. obiektywne lub subiektywne obniżenie kompetencji) w kontekście powrotu na ten rynek pracy. Mężczyzna dodatkowo mierzy się również z presją społeczną, wynikającą z utrzymującego się silnego stereotypu płci: mężczyzna jako żywiciel rodziny, podczas gdy kobiety spotykają się z negatywnym naznaczeniem jako osoby, która zostawia dziecko na rzecz kariery zawodowej.

Stale aktualnym problemem pozostaje kwestia niższego wynagrodzenia kobiet, co rzutuje na decyzje podejmowane w gospodarstwach domowych, w zakresie podziału zadań.

W grupie rodziców kobiety wykazują się niższym poziomem aktywności zawodowej: wśród osób w wieku produkcyjnym w grupie kobiet zatrudnionych jest tylko 56% (w grupie mężczyzn – 70%, (www.bezrobocie.org.pl)). Kobiety stanowią 60% osób biernych zawodowo („Kobiety i mężczyźni na rynku pracy”, GUS, Warszawa 2011) oraz dominują w grupie osób częściowo bezrobotnych („Równość kobiet i mężczyzn w UE”, 2010), czyli zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Skutkiem takiego stanu rzeczy jest dopiero 54-a pozycja Polski w rankingu Gender Gap Index opracowanym przez World Economic Forum, na tym polu wyprzedzamy tylko 6 państw.

Niski wskaźnik aktywności zawodowej może prowadzić do:

1/ spadku PKB (kobiety stanowią wyższy procent społeczeństwa) - najnowsze raporty firmy Regus potwierdzają, że nieobecność rodziców (w szczególności kobiet) w gospodarce kosztuje niektóre państwa nawet 27 proc. PKB per capita.

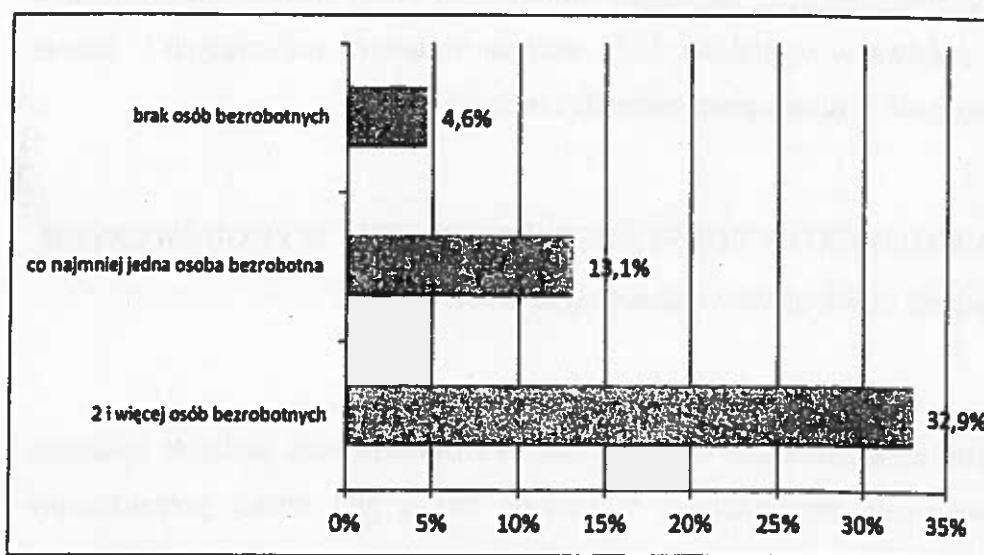
2/ dalszego spadku dzietności (posiadanie większej liczby dzieci jest dla rodziców, kobiet, nieopłacalne), czyli do pogłębiania już niekorzystnej sytuacji demograficznej.

Zdaniem demografów dzieci zaczną przybywać, gdy potencjalni rodzice uznają, że są ku temu sprzyjające warunki społeczne, gdy łatwiej jest utrzymać pracę, pogodzić wychowanie dzieci z pracą zawodową.

Kluczowe jest więc stwarzanie warunków do powrotu rodziców na rynek pracy, co może wspomagać świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci jeśli zostanie połączone ze zwiększaniem różnorodnej oferty dostępnych usług opiekuńczych, edukacyjnych. Rozwijanie tych usług powinno stanowić istotne zadanie dla samorządów terytorialnych, gdyż świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci może rodzić na nie popyt.

Większe możliwości swobodnego uczestnictwa w rynku pracy rodziców (w pełnym/niepełnym wymiarze czasu pracy, elastycznych formach zatrudnienia), jest także najskuteczniejszym sposobem zabezpieczania członków gospodarstw domowych przed ubóstwem. Wiąże się także z przekazywaniem pozytywnych wzorców i budowania kultury poszanowania pracy. Bezrobocie natomiast silnie koreluje ze zjawiskiem ubóstwa.

Wskaźniki zagrożenia ubóstwem skrajnym w 2012 r. według liczby osób bezrobotnych w gospodarstwie - odsetek osób w gospodarstwach domowych

Źródło: *Ubóstwo w Polsce w 2012*, Główny Urząd Statystyczny

Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci powinno pozwolić rodzicom na aktywność zawodową, doksztalcenie, dzięki możliwości zapewnienia dzieciom opieki. W

odniesieniu do kwestii ubóstwa, świadczenie będzie miało zatem podwójny wpływ: zabezpieczający – chroniąc dzieci w rodzinach o najniższych dochodach przed skrajnym ubóstwem oraz aktywizacyjny - pozwalający najbiedniejszym dzieciom na udział w zajęciach, dotychczas pozostających poza ich zasięgiem.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA, JEŻELI PROJEKT NIESIE OBCIĄŻENIA DLA BUDŻETU PAŃSTWA LUB JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Świadczenie z tytułu wychowania i kształcenia dzieci obejmie od 1 lipca 2016 r. ponad 6 mln 800 tys. dzieci. Koszt wypłaty świadczenia wyniesie ok 20 mld zł. i zostanie sfinansowany ze środków zaplanowanych w tegorocznym budżecie.

Źródłami finansowania projektu w kolejnych latach będą zwiększone przychody budżetu państwa związane ze wzrostem gospodarczym, uszczelnieniem systemu ściągania podatku od towarów i usług VAT oraz zmniejszenie wydatków administracji publicznej i realokacja środków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Koszty zadań realizowanych przez samorządy województw (JST) zostaną sfinansowane z dotacji z budżetu państwa w wysokości 0,5% wartości świadczeń przyznanych w drodze decyzji administracyjnych wydanej przez marszałka województwa.

VI. ZAŁOŻENIA PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH AKTÓW WYKONAWCZYCH

Projekt zakłada wydanie takich aktów wykonawczych przez:

- 1) Radę Ministrów, która będzie mogła w drodze rozporządzenia, podnieść wysokość kwoty świadczenia przewidzianej w ustawie biorąc pod uwagę prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy;
- 2) Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz wzór wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci;

- 3) Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia, wzory i sposób sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci oraz terminy i sposób ich przekazywania, uwzględniając potrzebę zapewnienia kompletności i jednolitości informacji przekazywanych przez podmioty realizujące ustawę oraz skutecznej realizacji zadań z zakresu świadczenia z tytułu wychowania i kształcenia dzieci finansowanych z budżetu państwa.

VII. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Należy zakładać, że zgodnie z art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu Marszałek Sejmu przed skierowaniem do pierwszego czytania skieruje niniejszy projekt ustawy do konsultacji w trybie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

VIII. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU Z PRAWEM UNII EUROPEJSKIEJ

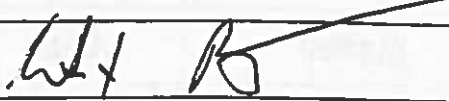
Problematyka regulowana w ustawie jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Lista Posłów popierających projekt ..... 0 Świadczeniu
2 tytułu wychowania i kształcenia dzieci

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
1.	Ajchler	Zbigniew	
2.	Arlukowicz	Bartosz	
3.	Arndt	Paweł	
4.	Augustyn	Urszula	
5.	Aziewicz	Tadeusz	
6.	Bańkowski	Paweł	
7.	Białkowska	Anna	
8.	Biernacki	Marek	
9.	Borowczak	Jerzy	
10.	Brejza	Krzysztof	
11.	Budka	Borys	
12.	Bukiewicz	Bożenna	
13.	Chmiel	Małgorzata	
14.	Chybicka	Alicja	
15.	Cichoń	Janusz	
16.	Cieśliński	Piotr	
17.	Cimoszewicz	Tomasz	
18.	Czernow	Zofia	
19.	Czerwiński	Andrzej	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
20.	Drozd	Ewa	
21.	Dunin	Artur	
22.	Dzikowski	Waldy	
23.	Fabisiak	Joanna	
24.	Frydrych	Joanna	
25.	Gadowski	Krzysztof	
26.	Gajewska	Kinga	
27.	Gapińska	Elżbieta	
28.	Gawlik	Zdzisław	
29.	Gawłowski	Stanisław	
30.	Gądek	Lidia	
31.	Gelert	Elżbieta	
32.	Gierada	Artur	
33.	Głogowski	Tomasz	
34.	Grabarczyk	Cezary	
35.	Grabiec	Jan	
36.	Grupiński	Rafał	
37.	Halicki	Andrzej	
38.	Hanajczyk	Agnieszka	
39.	Henczyca	Bożena	
40.	Hibner	Jolanta	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
41.	Hok	Marek	
42.	Huskowski	Stanisław	
43.	Janyska	Maria	
44.	Jaros	Michał	
45.	Kamińska	Bożena	
46.	Kamiński	Michał	
47.	Karpiński	Włodzimierz	
48.	Kidawa-Błońska	Małgorzata	
49.	Kierwiński	Marcin	
50.	Kluzik-Rostkowska	Joanna	
51.	Kochan	Magdalena	
52.	Kołacz-Leszczyńska	Agnieszka	
53.	Kołodziej	Ewa	
54.	Konwiński	Zbigniew	
55.	Kopacz	Ewa	
56.	Korol	Adam	
57.	Korzeniowski	Leszek	
58.	Kosecki	Roman	
59.	Kostuś	Tomasz	
60.	Kropiwnicki	Robert	

Platforma Obywatelska

| Klub Parlamentarny

Klub Parlamentarny
Platforma Obywatelska
Ul. Wilejska 4/6/8
00 - 902 Warszawa
tel. 22/694 2636
fax 22/694 1051
e-mail: kp-po@kluby.sejm.pl

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
61.	Król	Wojciech	
62.	Krzakała	Marek	
63.	Krzywonos-Strycharska	Henryka	
64.	Kucharski	Tomasz	
65.	Lamczyk	Stanisław	
66.	Lassota	Józef	
67.	Lenartowicz	Gabriela	
68.	Lenz	Tomasz	
69.	Leszczyna	Izabela	
70.	Małeck-Libera	Beata	
71.	Marchewka	Arkadiusz	
72.	Męzydło	Antoni	
73.	Miller	Rajmund	
74.	Młyńczak	Aldona	
75.	Mroczek	Czesław	
76.	Mrzygłocka	Izabela Katarzyna	
77.	Mucha	Joanna	
78.	Munyama	Killion	
79.	Myrcha	Arkadiusz	
80.	Nemś	Anna	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
81.	Neumann	Sławomir	
82.	Niedziela	Dorota	
83.	Niemczyk	Małgorzata	
84.	Niesiołowski	Stefan	
85.	Nitras	Sławomir	
86.	Nowak	Tomasz	
87.	Nykiel	Mirosława	
88.	Nykiel	Włodzimierz	
89.	Obrycki	Norbert	
90.	Okła-Drewnowicz	Marzena	
91.	Olszewski	Paweł	
92.	Osos	Katarzyna	
93.	Papke	Paweł	
94.	Pawłowicz	Zbigniew	
95.	Pępek	Małgorzata	
96.	Piechota	Sławomir	
97.	Pietraszewska	Danuta	
98.	Piotrowska	Teresa	
99.	Plocke	Kazimierz	
100.	Pomaska	Agnieszka	
101.	Protas	Jacek	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
102.	Protasiewicz	Jacek	
103.	Radziszewska	Elżbieta	
104.	Raniewicz	Grzegorz	
105.	Raś	Ireneusz	
106.	Rozpondek	Halina	
107.	Ruszczyk	Leszek	
108.	Rutkowska	Dorota	
109.	Rutnicki	Jakub	
110.	Rząsa	Marek	
111.	Schetyna	Grzegorz	
112.	Sibińska	Krystyna	
113.	Siemoniak	Tomasz	
114.	Skowrońska	Krystyna	
115.	Sonik	Bogusław	
116.	Sowa	Marek	
117.	Suski	Paweł	
118.	Szczerba	Michał	
119.	Szumilas	Krystyna	
120.	Szydłowska	Bożena	
121.	Szymański	Tomasz	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
122.	Śledzińska-Katarasińska	Iwona	
123.	Święcicki	Marcin	
124.	Tomczak	Jacek	
125.	Tomczyk	Cezary	
126.	Trzaskowski	Rafał	
127.	Tyszkiewicz	Robert	
128.	Urbaniak	Jarosław	
129.	Wasilewska	Anna	
130.	Wielichowska	Monika	
131.	Wilczyński	Ryszard	
132.	Wilk	Wojciech	
133.	Witczak	Mariusz	
134.	Wójcik	Marek	
135.	Zembala	Marian	
136.	Ziemniak	Wojciech	
137.	Ziółkowski	Szymon	
138.	Żmijan	Stanisław	

